

2021Z06256

Vragen van het lid **Jasper van Dijk** (SP) aan de Minister van Defensie over *discussie in kringen van officieren over de prioriteiten van de bestedingen van Defensie* (ingezonden 16 april 2021).

Vraag 1

Hebt u kennis genomen van de opvattingen van hoge officieren (b.d.) dat zij twijfelen over de juiste wijze van besteding van de Defensiebegroting?¹

Vraag 2

Wat is uw oordeel over de uitspraak van luitenant-generaal b.d. Van Loon dat de aanschaf van negen extra F-35's contraproductief is en dat de kosten van deze toestellen «niet in balans zijn met kosten elders in de krijgsmacht»? Kunt u dat toelichten?

Vraag 3

Wat is uw appreciatie van het voorstel om in internationaal verband een of twee vliegvelden met F-35's te delen en «dan kijken we eens of we dat niet samen veel slimmer kunnen»? Wat zou het in de praktijk betekenen om F-35's te poolen met bijvoorbeeld Duitsland (als zij tot aanschaf overgaan) en België? Hebt u berekeningen gemaakt van de kostenvoordelen van deze vorm van samenwerking? Zo ja, hoe zien deze er uit?

Vraag 4

Wat is uw oordeel op de visie van oud-militair Piepers dat commandanten van diverse krijgsmachtonderdelen zich weliswaar zorgen maken over de krijgsmacht, maar dat zij zelf ook onderdeel van het probleem zijn? Acht u het mogelijk een andere wijze van organiseren en dus financieren van de krijgsmacht mogelijk te maken? Kunt u uw antwoord toelichten?

¹ «Een conflict beslechten alleen maar vanuit de lucht, dat gaat niet werken»; «Een conflict beslechten alleen maar vanuit de lucht, dat gaat niet werken» – Argos – Human – VPRO en ook «Peperdure F-35 zet nijpende tekorten bij Defensie op scherp»; «Peperdure F-35 zet nijpende tekorten bij Defensie op scherp» – NPO Radio 1 en «Defensie moet een nieuwe weg inslaan», Trouw – 10 april 2021.

Vraag 5

Deelt u de opvatting dat de conclusies en aanbevelingen van de rapport *Uit het vizier* van de Algemene Rekenkamer de kritiek van Pieper en Van Loon urgentie geven?² Zo nee, waarom niet? Wat zijn uw conclusies in het licht van deze ontwikkelingen?

Vraag 6

Bent u in het licht van deze ontwikkelingen, bijvoorbeeld, bereid de negen extra F-35's af te zeggen teneinde de financiële tegenvaller op te vangen? Zo nee, hoe denkt u dan de hoge kosten van de F-35 te verwerken?

Vraag 7

Kunt u aangeven wat het schema is van alle bestelde F-35-toestellen die in Nederland aankomen om in gebruik te worden genomen door de luchtmacht?

Vraag 8

Wat zijn de vorderingen van het Block 4-toestel? In welk jaar verwacht u de komst van deze toestellen?

Vraag 9

Wat betekent deze (oplopende) vertraging voor de extra kosten van het verlengde gebruik van de F-16?

² Defensie bezuinigde in tien jaar tijd minder dan beoogd | Nieuwsbericht | Algemene Rekenkamer.